

Total number of printed pages – 11

63 (FY)SEM-3/MIN/PSCMIN2024A

2025

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCMIN2024A

(Indian Government and Politics)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : $1 \times 10 = 10$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) How many members were there in the Constituent Assembly ?

সংবিধান সভাৰ সদস্যৰ সংখ্যা কিমান আছিল ?

(i) 398

৩৯৮

(ii) 389

৩৮৯

(iii) 387

৩৮৭

(iv) 388

৩৮৮

(b) Who was the Chairman of the Drafting Committee of the Indian Constitution ?

ভাৰতীয় সংবিধান সভাৰ খচৰা সমিতিৰ সভাপতি কোন আছিল ?

(i) Dr. Rajendra Prasad

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ

(ii) Sardar Patel

চৰ্দাৰ পেটেল

(iii) Dr. Bhimrao Ambedkar

ড° ভীমৰাও আম্বেদকাৰ

(iv) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(c) *The Hind Swaraj*— Who wrote the book ?

The Hind Swaraj কিতাপখনৰ লেখক কোন ?

(i) M. K. Gandhi

এম. কে. গান্ধী

(ii) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(iii) Dr. B. R. Ambedkar

ড° বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iv) Sardar Patel

চৰ্দাৰ পেটেল

(d) Which among the following is one of the central ideas of Gandhian Approach to Indian politics ?

তলৰ কোনটা ভাৰতীয় ৰাজনীতিৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ এটা মূল বিষয় ?

(i) Moral and ethical politics

নৈতিক আৰু নীতিনিষ্ঠ ৰাজনীতি

(ii) Class struggle

শ্ৰেণী-সংঘাত

(iii) Dictatorship

একনায়কত্ববাদ

(iv) Power Politics

ক্ষমতাৰ ৰাজনীতি

(e) Which of the following words was inserted in the Preamble of Indian Constitution by 42nd Amendment ?

তলত উল্লেখ কৰা কোনটো শব্দ ৪২তম সংবিধান সংশোধনীৰ জৰিয়তে ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল ?

(i) Liberty

স্বাধীনতা

(ii) Equality

সমতা

(iii) Justice

ন্যায়

(iv) Socialist

সমাজবাদী

(f) Which part of the Indian Constitution talks about Directive Principles of State Policy ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশ ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাঙ্ক নীতিসমূহৰ বিষয়ে কৈছে ?

(i) Part-III

তৃতীয় অংশ

(ii) Part-IV

চতুৰ্থ অংশ

(iii) Part-V

পঞ্চম অংশ

(iv) Part-VI

ষষ্ঠ অংশ

(g) How many Fundamental Rights are there in the Indian Constitution ?

ভাৰতীয় সংবিধানত কেইটা মৌলিক অধিকাৰ আছে ?

(i) 4

8

(ii) 5

৫

(iii) 6

৬

(iv) 8

৮

(h) Who among the following is considered as the first citizen of India ?

তলত উল্লেখ কৰা কোনজনক ভাৰতৰ প্ৰথম নাগৰিক বুলি গণ্য কৰা হয় ?

(i) The Chief Justice

মুখ্য বিচাৰপতি

(ii) The President

ৰাষ্ট্ৰপতি

(iii) The Prime Minister

প্ৰধানমন্ত্ৰী

(iv) The Chief Minister

মুখ্যমন্ত্ৰী

(i) Who appoints the Prime Minister of India ?

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

(i) President of India

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি

(ii) The Chief Justice

মুখ্য বিচাৰপতি

(iii) The Speaker of Lok Sabha

লোকসভাৰ অধ্যক্ষ

(iv) The Chief Minister

মুখ্যমন্ত্ৰী

(j) When was the Supreme Court of India established ?

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয় কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল ?

(i) 15th August, 1947

১৫ আগষ্ট, ১৯৪৭

(ii) 26th November, 1949

২৬ নৱেম্বৰ, ১৯৪৯

(iii) 26th January, 1951

২৬ জানুৱাৰী, ১৯৫১

(iv) 26th January, 1950

২৬ জানুৱাৰী, ১৯৫০

2. Answer the following questions : **(any five)**
2×5=10

তলৰ যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention *any two* exponents of Liberal Approach.

উদাৰনৈতিক দৃষ্টিভংগীৰ যিকোনো দুজন প্ৰবক্তাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (b) Write the name of *any two* members of the Drafting Committee of the Constituent Assembly.

সংবিধান সভাৰ খচৰা সমিতিৰ যিকোনো দুজন সদস্যৰ নাম লিখা।

- (c) Mention *any two* reasons for the large size of Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ আয়তন বৃহৎ হোৱাৰ যিকোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (d) What do you mean by Method ?

পদ্ধতি মানে কি বুজা ?

- (e) Mention *any two* Gandhian ideology in the Directive Principles of State Policy.

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহৰ যিকোনো দুটা গান্ধীবাদী আদৰ্শ উল্লেখ কৰা।

- (f) Mention *any two* right of Art. 19 of Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ১৯ ৰ যিকোনো দুটা অধিকাৰৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

- (g) Write *any two* qualifications of the President of India.

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ যিকোনো দুটা অৰ্হতাৰ বিষয়ে লিখা।

3. Write short notes on : **(any six)** 5×6=30

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) Unitary features of Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ একাত্মক বৈশিষ্ট্যসমূহ

- (b) Difference between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy

মৌলিক অধিকাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহৰ মাজৰ পাৰ্থক্য

- (c) Preamble of Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনা

- (d) Features of Fundamental Rights

মৌলিক অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

- (e) Centre-State Relations

কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ সম্পৰ্ক

- (f) Bodoland Territorial Region (BTR)
বড়োলেণ্ড প্ৰদেশীয় পৰিষদ (বি. টি. আৰ.)
- (g) Features of Indian Judicial System
ভাৰতীয় ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
- (h) Functions of Gaon Panchayat
গাওঁ পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্যৱলী
- (i) Emergency powers of the President of India
ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ জৰুৰীকালীন ক্ষমতাসমূহ

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

নিম্নলিখিত যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Critically analyse the Marxist Approach to study Indian politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতিৰ মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভংগী সম্পৰ্কে এক সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।
- (b) What are the key principles of Directive Principles of State Policy of India? Discuss its importance. 5+5=10
ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মূল নীতিসমূহ কি কি? ইয়াৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (c) Examine the power and functions of the Prime Minister of India.
ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী পৰীক্ষা কৰা।
- (d) Explain the asymmetrical features of Indian federalism.
ভাৰতীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ অসমতাপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।